

MILIEU EN KLIMAATRAAD MECHELEN

Memorandum

2024

1 VISIE

3 PIJLERS

17 AANBEVELINGEN

1 JULI 2024

VISIE

Voor de Milieu en Klimaatraad (MKR) staan het Klimaatakkoord en de Burgemeestersconvenant centraal. Het gaat om onze toekomst wereldwijd. De staat van het klimaat is zorgwekkend.

Het succes van onze duurzaamheidsdoelstellingen hangt af van de steun en betrokkenheid van de beleidsmakers van morgen. Daarom hebben we, vanuit het perspectief van onze dagelijkse ervaring, 3 grote focusgebieden voor onze beleidsmakers gedefinieerd die de komende jaren dringend moeten worden aangepakt:

PIJLERS

KLIMAAT

De opwarming van de aarde is de grootste bezorgdheid van de MKR. De MKR ijvert voor een energie-transitie, weg van fossiele energie ten voordele van hernieuwbare energie. Daarom roepen we de stedelijke overheid op om nog meer dan vroeger te investeren in duurzame huisvesting, duurzame mobiliteit, duurzame verwarming, duurzame vergroening van onze openbare ruimte.

MILIEU

De natuur, klimaatadaptatie, schone lucht en biodiversiteit zijn belangrijke focusgebieden na klimaat. De MKR ijvert voor robuuste natuur en meer biodiversiteit in en rond de stad, betere lucht, minder lawaai in de gemeente. Daarnaast roept ze op versneld in te zetten op de klimaatadaptatie.

GEMEENSCHAP

De benodigde veranderingen die doorgevoerd dienen te worden moeten gezamenlijk gedragen worden. Zowel overheid, bedrijfsleven, als burgers zullen inspanningen hiervoor ondernemen. Draagvlak creëren en ondersteuning faciliteren is hierin cruciaal. De MKR roept de stad op in te zetten op communicatie en sensibilisatie van de klimaat- en milieu thema's onder haar inwoners om zo begrip voor genomen beleidskaders te creëren en gedragsverandering te bewerkstelligen.

AANBEVELINGEN

Decarbonisatie

1. De MKR verzoekt de stad om het terugdringen van de uitstoot vast te leggen met tussentijdse, jaarlijkse doelstellingen. We streven hierbij naar een evenwicht tussen CO₂- en pollutanten-emissie-reductie, rationeel energiegebruik en economische haalbaarheid. Mechelen wil de eerste klimaatneutrale stad worden.
2. De MKR wijst de stad Mechelen op haar voorbeeldrol. Ze dient in haar gebouwen een jaarlijkse energiereductie te behalen van 10% per jaar.
3. Op korte termijn wordt een elektrisch en emissiearm openbaar vervoer georganiseerd met opstapplaatsen aan de 12 historische poorten van de stad en twee dwarsroutes doorheen de stad.
4. Meer dan 70% van de Mechelse bevolking woont op amper 5 km van het stadhuis. Een fijnmazig fiets- en wandelrouten netwerk moet de mobiliteitskeuze van de Mechelaar sturen richting duurzame vervoersmodi;

MILIEU

Natuur, biodiversiteit

5. Het groen in en rond Mechelen wordt versterkt en verbonden. Het Strategisch Project “Open Ruimte in en rond Mechelen” moet leiden tot meer natuur en meer biodiversiteit in de stad. We maken werk van een heuse parkengordel met onder meer een Battelpark aan Bethaniënpolder, een Dijlepark aan de lus van de R6, een Molenbergpark, een Vrouwvlietpark, een Boerenkrijgpark, een Spreeuwenhoekpark, een stadsbos op Stuivenberg. Een tweede locatie voor volkstuinten in Mechelen wordt hierin verwerkt, om tegemoet te komen aan de nood;
6. Een stedelijk Landschapspark moet de natuurgebieden verankeren en verbinden. Het project van groene vingers in de binnenstad wordt verdergezet door het openleggen van vlietjes, verticale tuinen, drijvende groeneilandjes op het water als stapstenen voor amfibieën, libellen,... Het verder vergroenen van de stad kan zorgen voor een ononderbroken natuurpark tussen Mechels Broek en Zennegat;
7. In de deelgemeenten van Hombeek en Leest wordt het landbouwbeleid geschoeid op meer duurzaamheid door kleinschalige ketenlandbouw te ondersteunen;

Schone lucht

8. De nieuwe stadsring (E19, Tangent, N15 en R6) scheidt het doorgaand verkeer van het bestemmingsverkeer. Deze 'Maanlus' moet een waardig alternatief zijn voor het stedelijk stadsverkeer;
9. De Vesten worden ingericht als een Vestenpark met enkel bestemmingsverkeer en een snelheidsbeperking van 30/50 km/uur. Lucht- en

geluidsemissies moeten systematisch verbeteren;

10. De stedelijke ruimte binnen de nieuwe stadsring wordt een Lage EmissieZone (LEZ). De E19 wordt een geluidsarme zone van Mechelen Noord tot Mechelen Zuid via een trajectcontrole met snelheidsbeperking van maximum 90 km/uur;
11. De binnenstad binnen het Vestenpark wordt autoluw. Bewoners behouden het recht om met de auto thuis te komen. Korte verplaatsingen gebeuren echter te voet, met de fiets, fietstaxi of met het openbaar vervoer
12. Een project van leefbare woonstraten wordt opgestart. In de vijf grote stadsdelen (Noord, Zuid, West, Oost en Centrum) en in iedere deelgemeente wordt in samenspraak met de bevolking een voorbeeldproject uitgewerkt, op basis van incentives als deelauto, leenfietsen, fietsbergplaatsen, groen in de straat, geveltuintjes, speelstraat
13. Het stoken van hout op grondgebied wordt aan banden gelegd. Er wordt gewerkt aan een “stookvrije” generatie/toekomst, onder meer door middel van lokale regelgeving op korte en lange termijn met aandacht voor performantere verbranding en het vermijden van houtstook bij slechte weersomstandigheden.

Klimaatadaptatie

14. De stad wordt weerbaar gemaakt tegen de lokale gevolgen van klimaatverandering (hitte, droogte en overstromingen). Er wordt een lokale doelstelling geformuleerd op vlak van ontharding en er worden acties opgezet.

GEMEENSCHAP

15. In de transitie naar een meer duurzame samenleving wordt fossiele energie drastisch afgebouwd ten voordele van hernieuwbare energie. Het stadsbeleid ondersteunt de burger in deze omschakeling (informatieverstrekking, begeleiding, groepsaankopen, stimuli, ...). Ook onderzoekt de stad het ondersteunen van een coöperatieve vennootschap waar burgers kunnen op intekenen om de transitie naar hernieuwbare energie te versnellen;

16. Drie parkeerhavens worden ontwikkeld aan het Centraal Station, het Douaneplein en het Rode Kruisplein (met een laag parkeertarief). De ondergrondse binnenstadparkings worden steeds meer ingeschakeld voor buurtparkeren om het parkeren in de straat tegen te gaan en voor fietsparkings;

